

**Uchwała Nr V/86/2011
Rady Miejskiej w Elblągu**

z dnia 26 kwietnia 2011 roku

w sprawie nadania tytułu „Honorowego Obywatela Miasta Elbląga”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591; z 2002 r. Nr 23 poz. 220; Nr 62 poz. 558; Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806; z 2003 r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568; z 2004 r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203, Nr 167 poz. 1759; z 2005 r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175 poz. 1457; z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327; Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223 poz. 1458; z 2009 r. Nr 52 poz. 420, Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675), Rada Miejska w Elblągu

uchwała, co następuje:

§ 1

Nadaje się tytuł „Honorowego Obywatela Miasta Elbląga” Panu **Jürgenowi Blumowi**.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Elbląga.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Elblągu

Jerzy Wciśła

Elbląg, 29 marca 2011 r.

WNIOSEK W SPRAWIE NADANIA TYTUŁU HONOROWEGO OBYWATELA MIASTA ELBLĄG

Dane dotyczące osoby wyróżnionej:

Imię i nazwisko Data i miejsce urodzenia	Jürgen Blum 22.10.1930, Elbląg
Adres zamieszkania	HERSFELDERSTRASSE 25 D-36088 HÜNFELD Niemcy
Wykształcenie i zawód	Wyższe, magister sztuki
Miejsce pracy i stanowisko (ostatnie)	Museum Modern Art HÜNFELD Dyrektor

Jürgen Blum jest artystą plastykiem przez wiele lat związanym z Elblągiem. W czasie, kiedy działał i mieszkał w Polsce nazywał się Gerard Kwiatkowski.

Działalność artystyczną rozpoczął w latach 50-tych. Był współzałożycielem i kierownikiem Klubu Młodej Inteligencji „Czerwona Oberża” w Elblągu (1956-1961). W 1961 r., już jako członek Związku Polskich Artystów Plastyków zwrócił się do władz elbląskich o powierzenie jego opiece ruin kościoła poddominikańskiego w celu urządzenia w jego ocalałych pomieszczeniach pracowni i galerii sztuki. Pierwszą wystawą w Laboratorium Sztuki Galeria EL w 1961 r. była prezentacja malarstwa Janusza Hankowskiego oraz rzeźb Bluma. Jürgen Blum był kierownikiem Galerii do 1974 roku. Wykorzystując swoje związki z Zakładami Mechanicznymi „Zamech” w Elblągu (w których piastował funkcję szefa pracowni plastycznej), w 1965 r. podjął wraz z Marianem Boguszem, inicjatywę zorganizowania *Biennale Form Przestrzennych* (pięć edycji w latach 1965-73).

W latach 1972 - 1973 był współtwórcą pierwszego zina artystycznego w Europie środkowo-wschodniej: *Notatnik Robotnika Sztuki*. W założeniu *Notatnik* był miejscem wymiany idei artystycznych i prezentacji postaw twórczych.

Od 1974 roku Blum w Niemczech realizował ideę „stacjonizmu” w sztuce, zakładając w różnych miejscach tzw. stacje sztuki (w klasztorze Cornberg, w zamku Rittersheim, w Hünfeld, Fuldzie, Bad Hersfeld, Kleinsausen). W 1993 roku założył Muzeum Artystów „Forum Sztuki Konkretnej” w Erfurcie oraz Muzeum Sztuki Reduktywnej w Świeradowie Zdroju.

Od roku 1975 prowadził Wolną Akademię Sztuki w Hünfeld. Piętnaście lat później otworzył tam Museum of Modern Art – o profilu międzynarodowym, skupiające twórców o rodowodzie konstruktywistycznym.

Jednym z ostatnich projektów Jürgena Bluma jest „Das Offene Buch/Otwarta książka” – międzynarodowa kolekcja poezji wizualnej na ścianach budynków w miasteczku Hünfeld, gdzie artysta mieszka i pracuje.

Jürgen Blum otrzymał wiele nagród i wyróżnień:

- 1970 – Nagroda Towarzystwa Kulturalnego w Elblągu
- 1974 – Nagroda Polskich Artystów i Teoretyków we Wrocławiu
- 1991 – Laureat dyplomu Ministra Spraw Zagranicznych za wybitne zasługi dla promocji Polski w świecie
- 1992 – Nagroda Triennale Sztuki i Energii, Wrocław
- 1996 – Nagroda za najlepszy obraz roku, Galeria BWA w Lublinie
- 2000 – Nagroda Fundacji Czytania za projekt *Otwarta Książka*
- 2002 – Nagroda im. Katarzyny Kobro
- 2002 – Nagroda Prezydenta Miasta Elbląga z okazji 40-lecia Galerii EL
- 2003 – Nagroda Krytyki Artystycznej im Jerzego Stajudy
- 2008 – Gloria Artis – wyróżnienie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- 2010 – Nagroda Prezydenta Miasta Elbląga

Uzasadnienie

Jürgen Blum, który w Polsce nosił nazwisko Gerard Kwiatkowski, to animator życia kulturalnego w powojennym Elblągu; współzałożyciel Klubu Czerwona Oberża, skupiającego inteligencję techniczną Elbląskich Zakładów Mechanicznych. Najważniejszym owocem aktywności Bluma było powołanie do życia w zrujnowanym kościele poddominikańskim Galerii EL i tym samym powstrzymanie przed rozebraniem tego najstarszego w dawnych Prusach obiektu sakralnego. Galeria EL należała do pierwszych w Polsce galerii niezależnych, stawiając na program silnie podparty refleksją intelektualną. Dzięki współpracy z „Zamechem” udało się Jürgenowi Blumowi zorganizować cykl pięciu Biennale Form Przestrzennych w latach 1965-73, które zadecydowały o randze i odrębności Galerii EL na polskiej scenie artystycznej. Instytucja w tym okresie włączyła się w nurt działań awangardowych i postkonstruktywistycznych. Galeria odegrała w sztuce polskiej lat 60. i 70. jedną z kluczowych ról, przyczyniając się do rozszerzenia pojęcia sztuki. Tu powstał zespół form przestrzennych – jedna z najcenniejszych na świecie kolekcji monumentalnej rzeźby w przestrzeni publicznej. W Elblągu miały miejsce pionierskie eksperymenty na styku sztuki i cybernetyki. W Galerii EL w 1973 roku powstał też pierwszy w Polsce artystyczny film video.

Galeria EL pod kierownictwem Pana Bluma była wyjątkowym Laboratorium Sztuki, otwartym na zmiany w sztuce, czujnie rejestrującym wszelkie nowości powstające w obrębie awangardy artystycznej.

Po wyjeździe do Niemiec w 1974 roku, Jürgen Blum nie zaprzestał pracy na rzecz sztuki polskiej i podnoszenia jej rangi na świecie. Blum był i pozostaje wyjątkowym „ambasadorem” polskiej kultury, aktywnie i twórczo promując sztukę polską poprzez włączanie jej przedstawicieli w kontekst najwyższej rangi światowych inicjatyw kulturalnych, organizację wystaw i budowę kolekcji w prowadzonym przez siebie Museum Modern Art w Hünfeld. Dzięki inicjatywie i niestrudzonej postawie Jürgena Bluma prywatne kolekcje mieszkańców Hesji składają się w dużej mierze z dzieł artystów polskich.

Na terenie Niemiec artysta powołał 13 instytucji, upodabniając je do modelu elbląskiej Galerii EL. Wzorzec, który z takim powodzeniem przez kilkanaście lat funkcjonował w rzeczywistości polskiej był również aktualny i atrakcyjny dla naszych zachodnich sąsiadów.

W każdej wydanej już w Niemczech publikacji katalogowej, opracowaniach dotyczących sztuki Bluma znajdziemy odniesienia i podkreślenie przez artystę wagi doświadczeń elbląskich oraz możliwości, jakie dało mu życie i praca w Elblągu. Przywiązanie do korzeni wyrażało się także w organizacji wystaw artystów elbląskich w prowadzonych przez Bluma galeriach.

Prowadzone przez Niego obecnie Museum Modern Art w Hünfeld pozostaje w szczególnie bliskich i partnerskich kontaktach z Galerią EL. Na podstawie tej współpracy powstała koncepcja przekazania miastu, gdzie rozpoczęła się ta niezwykła droga artystyczna, międzynarodowej kolekcji dzieł zgromadzonych w niemieckim Muzeum. W tym celu powstała we wnętrzu Galerii EL empora – miejsce prezentacji stałej kolekcji Bluma.

Tym samym Elbląg otrzyma pod względem artystycznym dar najwyższej próby, „drugie życie”, stając przed szansą posiadania jednej z najciekawszych kolekcji sztuki konkretnej w Polsce.

Nadanie Honorowego Obywatelstwa Elbląga urodzonemu w naszym mieście wielkiemu człowiekowi i propagatorowi sztuki współczesnej, Panu Jürgenowi Blumowi, przyczyni się do umocnienia rangi Elbląga na mapie kulturalnej Europy. Stanie się też aktem hołdu dla niebagatelnego wkładu, który ten artysta wniósł w rozwój i propagowanie miasta na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej.

Z uwagi na powyższe, uważam za zasadną uchwałę w sprawie nadania tytułu „Honorowego Obywatela Miasta Elbląga” Panu Jürgenowi Blumowi.

Uchwała nie pociąga za sobą skutków finansowych.